

Rapport
Uitgebreide Opleidingsbeoordeling

hbo bachelor Financieel Economisch Management

Hogeschool NCOI

Inhoud van het verslag

1. Samenvatting van de beoordeling	2
2. Proces van beoordeling	5
3. Overzicht van de opleiding.....	6
3.1 Basisgegevens van de opleiding.....	6
3.2 Korte beschrijving van de instelling.....	7
3.3 Beschrijving van de beoogde eindkwalificaties	8
3.4 Beschrijving van het programma.....	8
4. Overzicht van beoordelingen.....	9
5. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard.....	10
5.1 Onderwerp 1: Beoogde eindkwalificaties	10
Standaard 1.....	10
5.2 Onderwerp 2: Programma	12
Standaard 2.....	12
Standaard 3.....	13
Standaard 4.....	14
Standaard 5.....	15
Standaard 6.....	16
Standaard 7.....	17
5.3 Onderwerp 3: Personeel	18
Standaard 8.....	18
Standaard 9.....	19
Standaard 10.....	20
5.4 Onderwerp 4: Voorzieningen	21
Standaard 11.....	21
Standaard 12.....	21
5.5 Onderwerp 5: Kwaliteitszorg	23
Standaard 13.....	23
Standaard 14.....	23
Standaard 15.....	24
5.6 Onderwerp 6: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	26
Standaard 16.....	26
Bijlage 2: Bestudeerde documenten	30
Bijlage 3: Bestudeerde afstudeerwerken	32
Bijlage 4: Samenstelling visitatiepanel	33
Bijlage 5: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	34

1. Samenvatting van de beoordeling

Hogeschool NCOI heeft Certiked VBI verzocht een toetsing uit te voeren van de kwaliteit van de opleiding hbo bachelor Financieel Economisch Management in het kader van de accreditatieaanvraag voor deze opleiding. In deze samenvatting staan de overwegingen en het oordeel van het panel, dat Certiked heeft samengesteld voor de toetsing.

De eindkwalificaties van de opleiding voldoen aan de eisen die aan de afgestudeerden op het vakgebied van het financieel-economisch management gesteld moeten worden. De eindkwalificaties zijn ontleend aan het landelijke opleidingsprofiel voor de hbo bachelor Bedrijfseconomie. De vergelijking met andere opleidingen in Nederland en in het buitenland geeft reliëf aan de afstemming, ook in de internationale context. De eindkwalificaties stemmen overeen met de generieke hbo-kwalificaties en voldoen daarom aan het niveau van de bachelor en zijn een voldoende waarborg om als beginnend beroepsbeoefenaar in het beroepenveld werkzaam te zijn. Wel acht het panel een nadere onderscheiding van de eindtermen van deze opleiding en die van andere opleidingen, zoals SPD Bedrijfsadministratie, op zijn plaats. Een nadere specificatie is op zijn plaats om de eindkwalificaties wat meer sturend te maken voor het programma.

De syllabi die de opleiding aanbiedt aan de studenten en de literatuur die ze voorschrijft, zijn inhoudelijk relevant, van een goed niveau en voldoende actueel. De studenten komen door middel van het relatief grote deel van de studie dat zij in de beroepspraktijk besteden, in ruime mate in aanraking met de eisen van het beroepenveld. De vele opdrachten die de studenten in de beroepspraktijk uitvoeren, slaan een brug naar de beroepspraktijk. De bijeenkomsten over methoden en technieken van onderzoek om de opdrachten en scriptie te kunnen schrijven, zijn zinvol. De studenten geven in hun afstudeerscriptie blijk van het kunnen uitvoeren van onderzoek.

De eindkwalificaties zijn op een juiste wijze naar de onderdelen van het programma vertaald. Ook heeft de opleiding de leerdoelen en de leerinhoud van de programma-onderdelen op een verantwoorde wijze opgesteld. De indeling in de vier fasen van het programma met de keuzemogelijkheid voor een minor in de derde fase en de afsluitende afstudeeropdracht in de vierde fase, is samenhangend. De modules en de opdrachten getuigen van een oplopende moeilijkheidsgraad. Op voldoende plaatsen in het programma is de integratie van de leerstof aangebracht. Dat blijkt vooral voor de integratieve opdrachten aan het einde van de eerste en tweede fase en voor de afstudeerscriptie. Het panel vindt het internationale aspect enigszins onderbelicht in het programma en pleit voor een meer prominente uitwerking daarvan.

De opleiding heeft een weloverwogen keuze gemaakt voor een didactisch model. Voor de studenten waar de opleiding zich op richt, is dit model geschikt om het onderwijs effectief vorm te geven. De werkvormen die de opleiding heeft gekozen, verschaffen de studenten ruime mogelijkheden om zich de leerstof eigen te maken. Het leerproces is een goed gestructureerd proces aan de hand waarvan de studenten het rendement van hun inspanningen kunnen optimaliseren.

De opleiding beantwoordt aan de wettelijk toelatingseisen. De opleiding zorgt voor een effectieve voorlichting voor de aankomende studenten. Het panel is zeer te spreken over de intakegesprekken die met de studenten worden gevoerd. De opleiding beschikt over goede procedures om voor het duale programma de relevantie van de werkplek vast te stellen. De EVC-procedure is grondig en correct.

De verdeling van de studielast is evenwichtig. Het programma eist veel van de studenten. Het panel acht de zwaarte echter niet buitensporig en ziet de positieve resultaten van het goed gevulde programma. Het aantal contacturen is voldoende voor de studie, als daarbij de voorbereidingsuren en de afrondende uren worden geteld. De planning van de tentamens en de lessen methodologie voor de integratieve opdrachten en afstudeeropdracht zijn positief. De mogelijkheden voor studenten bij studieproblemen zijn afdoende. De faciliteiten voor studenten met een functiebeperking zijn ook naar behoren.

De omvang van het programma voldoet aan de wettelijke eisen. De nominale en reële studieduur zijn in orde.

Het personeelsbeleid realiseert de gewenste vakinhoudelijke, didactische en beroepsmatige kwalificaties van de docenten. Het panel is positief over de hoge norm van 8 (op een tienpuntsschaal) waaraan de docenten moeten voldoen. De didactische training en persoonlijke voortgangsgesprekken zijn geschikt om de kwaliteiten van de docenten te verhogen. Het aantal bijeenkomsten voor docenten is afdoende.

Getuige hun curricula vitae, beschikken de docenten over de vereiste vakinhoudelijke kennis en ervaring. Ook de ervaring in de beroepspraktijk is bij de docenten ruimschoots aanwezig. De didactische scholing die de opleiding aanbiedt, is effectief. Het aantal docenten met een masteropleiding acht het panel voldoende. De organisatie van het onderwijs en de rol van het kernteam daarin zijn stevig.

Het aantal docenten is voldoende, zoals blijkt uit de gunstige student-docentratio van ongeveer 12 : 1.

De opleiding beschikt over voldoende en goed uitgeruste leslokalen. De studenten hebben toegang tot een bibliotheek en kunnen over de benodigde software beschikken. De digitale leeromgeving e-Connect is uitgebreid, voorzien van de benodigde functionaliteit en is toegankelijk. Het panel acht de leeromgeving zeer bevorderlijk voor het leerproces van de studenten.

De opleiding heeft de informatievoorziening aan de studenten goed op orde. De digitale leeromgeving speelt daar een belangrijke rol in. De opleiding draagt zorg voor een gedegen studiebegeleiding. De opleiding zet verschillende vormen van begeleiding in, naar gelang de behoefte van de studenten.

Het systeem van kwaliteitszorg van de opleiding is gedegen. Alle aspecten van de kwaliteit worden met een hoge frequentie geëvalueerd. De streefdoelen van de opleiding zijn naar behoren opgesteld en zijn voldoende ambitieus. Het panel bepleit de vraag naar de mate waarin in de modules de leerdoelen zijn bereikt, op te nemen. Ondanks de deugdelijkheid van het kwaliteitssysteem, kan de opleiding er meer aandacht aan besteden de uitkomsten van de evaluaties en de signalen van andere stakeholders samen te brengen, te interpreteren en van daaruit het beleid vorm te geven.

De verbetermaatregelen die de opleiding de afgelopen jaren heeft genomen, ook naar aanleiding van de vorige visitatie, zijn overtuigend. Het panel prijst de doortastendheid van de opleiding. De opleiding zou de verbetermaatregelen echter op een iets meer gestructureerde wijze kunnen overwegen, alvorens te besluiten tot het doorvoeren daarvan.

De opleiding kent geen opleidingscommissie maar wel geregeld overleg met docenten en studenten. De studenten en de docenten zijn via evaluaties en overleggen bij de kwaliteit van de opleiding betrokken. De examencommissie is naar de mening van het panel goed opgezet en functioneert naar behoren. De opleiding beschikt wel over een vertegenwoordiging van het werkveld in de vorm van een raad van advies maar heeft deze raad naar de mening van het panel nog niet stevig genoeg opgezet. Het voornemen van de opleiding ten aanzien van de alumni acht het panel noodzakelijk en zinvol.

De opleiding heeft een toetsbeleid. De toetsvormen zijn divers en sluiten aan op de kennis, vaardigheden en de houding die de studenten zich eigen dienen te maken. De procedures voor de totstandkoming van de toetsen zijn gedegen. Dat geldt zowel voor het opstellen als het beoordelen daarvan. De scheiding tussen doceren en opstellen van de tentamens bevordert de betrouwbaarheid van de toetsing. De beoordeling van de tentamens en de eventuele aanpassing van de cesuur gebeurt op een verantwoorde wijze. De beoordeling van de praktijkopdrachten en de portfolio-opdrachten door de portfoliobeoordelaar is in orde. De beoordeling van de afstudeerscripties is degelijk en juist, zoals mede blijkt uit de opzet en de hantering van het beoordelingsformulier. Dat de opleiding zeer gematigde cijfers geeft voor toch goede scripties spreekt eerder in haar voordeel. De tentamens bevinden zich beslist op hbo-bachelorniveau. Bij de praktijkopdrachten en de portfolio-opdrachten gaat het om zware en relevante opdrachten die het niveau van de studenten op een gedegen wijze toetsen. Ook de door het panel bestudeerde afstudeerscripties voldoen zonder twijfel aan het vereiste niveau. De scripties zijn stevig, kennen een meer dan voldoende inhoudelijke kwaliteit en diepgang en zijn goed opgezet en degelijk onderbouwd en gestructureerd. De opvattingen van de alumni dat de opleiding een passende voorbereiding is op het beroepenveld en op de vervolgopleiding op masterniveau zijn een bevestiging van het goede eindniveau dat de opleiding weet te realiseren.

Op grond van bovenstaande overwegingen adviseert het panel de NVAO positief te besluiten over de accreditatie van de opleiding hbo bachelor Financieel Economisch Management van Hogeschool NCOI.

Drs. R.R. van Aalst
voorzitter

drs. W. Vercouteren RC
secretaris

2. Proces van beoordeling

Certiked VBI heeft van de Hogeschool NCOI het verzoek ontvangen een beoordeling uit te voeren in het kader van de accreditatieprocedure van de NVAO voor de hbo bachelor Financieel Economisch Management.

De leden van het visitatiepanel waren:

- Drs. R.R. van Aalst (voorzitter)
- Lic. C. Coppens (deskundige)
- Drs. A.M.A. Noë (deskundige)
- R. Louis (student).

Als procescoördinator/secretaris trad op drs. W.J.J.C. Vercouteren RC.

De opleiding heeft in samenspraak met Certiked de samenstelling van het visitatiepanel aan de NVAO ter goedkeuring voorgelegd. De NVAO heeft haar goedkeuring verleend.

De procescoördinator/secretaris heeft voorafgaande aan het locatiebezoek overleg gevoerd met de opleiding over formele zaken, zoals de agenda van de locatiebezoeken, de aan te leveren bijlagen, de bij het locatiebezoek ter inzage te leggen documenten en de lijst van de meest recente afstudeerwerken.

Vanaf de aanvang van de opleiding zijn 8 (acht) studenten afgestudeerd. De leden van het panel hebben tijdig de kritische reflectie van de opleiding en deze 8 scripties ontvangen. Het panel heeft de kritische reflectie en scripties onderling besproken tijdens de besloten delen van het locatiebezoek.

De dagen van het locatiebezoek op 2 december 2011 en 9 december 2011 zijn verlopen volgens de vooraf opgestelde agenda. Het panel heeft met alle geledingen van de opleiding kunnen spreken. Ook heeft het panel een open spreekuur ingesteld. Niemand heeft daarvan gebruik gemaakt. De opleiding heeft naar aanleiding van vragen van het panel na de eerste dag van het locatiebezoek aanvullende documenten toegezonden.

In het besloten overleg van het panel tijdens het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen gewogen en de overwegingen opgesteld. Het panel heeft het oordeel over de opleiding opgesteld en dit in kort bestek aan de opleiding laten weten.

Na het locatiebezoek heeft de secretaris het conceptrapport van bevindingen, overwegingen en conclusies opgesteld. De leden van het panel hebben daarop hun commentaar gegeven. Nadat de secretaris deze opmerkingen had verwerkt, heeft hij het conceptrapport voor feitelijke onjuistheden aan de opleiding voorgelegd. Na verwerking hiervan is het definitieve rapport aan de opleiding verzonden.

3. Overzicht van de opleiding

3.1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding:

- Naam opleiding zoals in CROHO: B Financieel Economisch Management
- Oriëntatie en niveau opleiding: hbo bachelor
- Aantal studiepunten: 240 EC
- Afstudeerrichtingen: niet van toepassing
- Locaties: Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, 's-Gravenhage, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht en Zwolle
- Varianten: deeltijd en dual
- Registratienummer in CROHO: 34129

Administratieve gegevens van de instelling:

- Naam instelling: Hogeschool NCOI (29PZ)
- Status instelling: rechtspersoon voor hoger onderwijs

Kwantitatieve gegevens over de opleiding:

De gegevens over de instroom, doorstroom en uitstroom van de laatste 6 cohorten voor de verschillende varianten en locaties luiden als volgt:

	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11
Instroom	12	25	38	32	29
Uitval	3	7	9	5	4
Uitstroom	5	3	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.

De gemiddelde gerealiseerde docent-studentratio bedraagt ongeveer 1 : 12.

Het gemiddeld aantal contacturen per week voor de verschillende fasen van de studie is als volgt:

	Contacturen	Instituut- gebonden uren	Zelfstudie Uren	Contacturen (% totaal)
Fase 1	3	16	24	7,5 %
Fase 2	3	15	24	7,5 %
Fase 3	3	19	20	7,5 %
Fase 4	0	10	30	0,0 %

De instituutgebonden uren zijn de optelling van de uren die de studenten besteden aan het voorbereiden van de bijeenkomsten in e-Connect, de contacturen, de uren waarin de studenten de oefeningen en cases uit de bijeenkomsten uitwerken en de uren die zij besteden aan literatuurstudie.

De kwalificaties van de docenten luiden als volgt:

	Bachelor	Master	Totaal aantal
Kerndocenten	5 (40 %)	7 (60 %)	12
Alle docenten	14 (30 %)	32 (70 %)	46

3.2 Korte beschrijving van de instelling

Hogeschool NCOI is een onderdeel van NCOI Opleidingsgroep. NCOI Opleidingsgroep richt zich op de werkenden in Nederland en biedt voor hen ruim 700 opleidingen aan. NCOI Opleidingsgroep beschikt over meer dan 1.200 trainers en docenten die werkzaam zijn in geheel Nederland. Het hoofdkantoor staat in Hilversum. Daar zijn 240 medewerkers in de planning, organisatie en ontwikkeling van de opleidingen werkzaam. Hogeschool NCOI heeft de status van rechtspersoon voor hoger onderwijs.

Hogeschool NCOI maakt gebruik van de infrastructuur van NCOI Opleidingsgroep. Deze omvat:

- In de afdeling Advies & Voorlichting geven adviseurs studenten een advies over het door hen te lopen opleidingstraject.
- De afdeling Planning & Organisatie zorgt voor de inschrijving van de studenten (onder de conditie dat de examencommissie hun vooropleiding goedkeurt), voor de planning van bijeenkomsten en zalen, voor het informeren van de studenten over het onderwijsprogramma en voor het toesturen van studiemateriaal aan de studenten.
- De afdeling Docentenmanagement is belast met de werving, selectie, ontwikkeling en inzet van docenten.
- De afdeling Programmamanagement is verantwoordelijk voor de inhoudelijke kwaliteit van de opleidingen. Deze afdeling zorgt voor de ontwikkeling en de actualisering van de programma's en stelt de kaders ten aanzien van onder meer voorlichting en advies, de docenten en het studiemateriaal.
- De afdeling Materiaal- en toetsontwikkeling zorgt voor het studie- en toetsmateriaal en de aansluiting daarvan op de eisen van de opleidingen.
- Het examenbureau draagt zorg voor de planning, uitvoering en beoordeling van de schriftelijke en mondelinge examens, daaronder begrepen eindopdrachten, stageverslagen en eindschrijvingen. Het examenbureau toetst daarnaast steekproefsgewijze de betrouwbaarheid van de beoordelingen.

Hogeschool NCOI maakt gebruik van een op maat gemaakt informatiesysteem (Olympus) dat de bedrijfsprocessen ondersteunt en zorgt voor de planning, registratie en controle van deze processen.

3.3 Beschrijving van de beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties van de opleiding zijn verdeeld in zes inhoudelijke competenties (de eerste zes hieronder) en twee algemene competenties (de laatste twee hieronder) en luiden als volgt:

- Ontwerpen, inrichten en onderhouden van (geautomatiseerde) financiële en niet-financiële informatiesystemen.
- Vormgeven, inrichten en toetsen van de administratieve organisatie.
- Bepalen en beheersen van financieel-economische en fiscale risico's.
- Bepalen en verstrekken van financieel-economische en fiscale informatie voor de besluitvorming.
- Verstrekken van informatie ten behoeve van externe belanghebbenden.
- Geven van adviezen en verlenen van diensten op financieel-economisch en fiscaal terrein aan belanghebbenden.
- Sociale en communicatieve competenties.
- Zelfsturende competentie.

3.4 Beschrijving van het programma

Het programma van de opleiding telt 240 EC en is als volgt over vier fasen verdeeld:

- De eerste fase is opgebouwd uit de modules Bedrijfseconomie (8 EC), Bedrijfsadministratie (8 EC), Belastingrecht (8 EC), Bestuurlijke Informatievoorziening (8 EC), Ondernemingsrecht (8 EC), Management en Organisatie (8 EC), Eindopdracht fase 1, inclusief workshops onderzoeksmethoden en -technieken (6 EC) en Beroepscompetentieontwikkeling 1 (6 EC). De eerste fase bestaat in totaal uit 60 EC.
- De tweede fase kent de modules Bedrijfsadministratie 2 (12 EC), Externe Verslaggeving (12 EC), Managementaccounting (12 EC), Managementcontrol (12 EC), Eindopdracht fase 2, inclusief workshops onderzoeksmethoden en -technieken (6 EC) en Beroepscompetentieontwikkeling 2 (6 EC). De tweede fase bestaat in totaal uit 60 EC.
- De derde fase bestaat uit de modules Adviesvaardigheden (12 EC), Effectief Communiceren en Beïnvloeden (12 EC), een keuzeprogramma/Minor (24 EC) en Beroepscompetentieontwikkeling 3 (12 EC). Voor de minor kunnen de studenten kiezen uit Managementaccounting, Controlling, Payroll Professional of Fiscale Economie. De minor Managementaccounting bestaat uit de modules Financiële Informatievoorziening (12 EC) en Financiële Analyse en Rapportage (12 EC). De minor Controlling heeft de modules Inspirerend Leiderschap (12 EC, in plaats van Adviesvaardigheden), Riskmanagement (12 EC) en Financiering en Besluitvorming (12 EC). De minor Payroll Professional is opgebouwd uit de modules Arbeidsrecht (8 EC), Loonheffingen 1 (8 EC) en Loonheffingen 2 (8 EC). De minor Fiscale Economie kent de modules Ondernemingen (8 EC), Particulieren (8 EC) en Internationaal Belastingrecht (8 EC). De derde fase kent aldus 60 EC.
- De vierde fase is opgebouwd uit het Afstuderen, inclusief Workshop Eindscriptie (30 EC) en Beroepscompetentieontwikkeling 4 ofwel de Stage (30 EC). De vierde fase heeft 60 EC.

4. Overzicht van beoordelingen

Standaard	Oordeel
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	Voldoende
Standaard 2: Oriëntatie programma	Voldoende
Standaard 3. Inhoud programma	Voldoende
Standaard 4. Vormgeving programma	Goed
Standaard 5. Instroom	Goed
Standaard 6. Studeerbaarheid	Voldoende
Standaard 7. Duur	Voldoende
Standaard 8. Personeelsbeleid	Goed
Standaard 9. Kwalificaties personeel	Goed
Standaard 10. Omvang personeel	Goed
Standaard 11. Materiële voorzieningen	Goed
Standaard 12. Informatie en studiebegeleiding	Voldoende
Standaard 13. Evaluaties	Voldoende
Standaard 14. Verbetermaatregelen	Voldoende
Standaard 15. Betrokkenheid stakeholders	Voldoende
Standaard 16. Toetsing en gerealiseerde kwalificaties	Goed

5. Bevindingen, overwegingen en beoordeling per standaard

5.1 Onderwerp 1: Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft de inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen

Bevindingen

De opleiding heeft de eindkwalificaties voor het programma opgesteld. Deze zijn weergegeven in paragraaf 3.3 van dit rapport.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn ontleend aan het in 2010 landelijk vastgestelde beroepsprofiel Bedrijfseconomie van de HBO Raad. De opleiding heeft er bewust voor gekozen de eindkwalificaties aan dit landelijke profiel te ontlelen. Daarnaast heeft de opleiding een vergelijking uitgevoerd met andere opleidingen op dit gebied in Nederland en in het buitenland. Tot slot heeft de raad van advies van de opleiding, bestaande uit personen uit het werkveld zich over de relevantie van de eindkwalificaties uitgesproken.

Het beroepsprofiel is vertaald in het opleidingsprofiel. Dit opleidingsprofiel is afgeleid van het landelijke opleidingsprofiel voor de hbo bachelor Bedrijfseconomie van de HBO Raad. Ook hier heeft de opleiding de aansluiting bij het landelijke profiel gezocht. De eindkwalificaties van de opleiding zijn gesteld in termen van de zes vakinhoudelijke competenties en de twee algemene competenties van het landelijke opleidingsprofiel.

Het takenpakket van de afgestudeerde bachelor Financieel Economisch Management verschilt echter van het takenpakket van de afgestudeerde bachelor Bedrijfseconomie, wat ook tot uiting komt in de beoogde eindkwalificaties van de opleiding.

De afgestudeerden van deze opleiding richten zich primair op het verstrekken, analyseren en interpreteren van financieel-economische informatie ten behoeve van het management van de organisatie. Deze informatie dient om de organisatie te besturen en te beheren. De werkzaamheden van de afgestudeerden bestaan hoofdzakelijk uit het uitvoeren van taken op het gebied van de control van organisaties, zijnde het verwerken van financieel-economische gegevens, het inrichten en beoordelen van de bestuurlijke informatievoorziening, het verstrekken en interpreteren van informatie voor de interne besluitvorming en aan externe belanghebbenden, het geven van adviezen op financieel-economisch gebied en het toezien op de naleving van wet- en regelgeving.

Ter vergelijking, de afgestudeerden van de hbo bacheloropleiding SPD Bedrijfsadministratie zijn eerder op de verwerking en juistheid van financieel-economische informatie gericht, terwijl de afgestudeerden van deze opleiding zich eerder op het verstrekken van informatie, interpreteren daarvan en adviseren daarover richten. De SPD-afgestudeerden zijn ook eerder bezig met het verzamelen van de gegevens van de afgelopen periode, terwijl de afgestudeerden van deze opleiding eerder op het beschikbaar stellen van informatie met het oog op de komende tijd zijn gericht.

Om het bachelorniveau van de eindkwalificaties aan te tonen, heeft de opleiding de eindkwalificaties in de vorm van een overzicht vergeleken met de tien generieke hbo-kwalificaties voor de bachelor. Getuige dit overzicht voldoen de eindkwalificaties aan deze standaarden voor het niveau van de bachelor.

De beroepen waar de afgestudeerden voor gekwalificeerd zijn, zijn voornamelijk functies op het gebied van de control binnen organisaties.

Overwegingen

De eindkwalificaties van de opleiding voldoen naar het oordeel van het panel aan de eisen die aan de afgestudeerden op het vakgebied van het financieel-economisch management gesteld moeten worden. De eindkwalificaties zijn op de juiste wijze ontleend aan het landelijke beroepsprofiel Bedrijfseconomie en zijn ook op de juiste wijze afgestemd met het landelijke opleidingsprofiel voor de hbo bachelor Bedrijfseconomie. Verder geeft in de ogen van het panel de vergelijking met andere opleidingen in Nederland en in het buitenland reliëf aan de afstemming, ook in de internationale context.

Het panel vindt de vergelijking van de eindkwalificaties met de generieke hbo-kwalificaties overtuigend. Daarom voldoen de eindkwalificaties naar het oordeel van het panel volledig aan het niveau van de bachelor.

De eindkwalificaties zijn in de ogen van het panel een voldoende waarborg om als beginnend beroepsbeoefenaar in het beroepenveld werkzaam te zijn. Wel pleit het panel voor een nadere onderscheiding van de eindkwalificaties van deze opleiding en die van andere opleidingen, zoals SPD Bedrijfsadministratie. De specifieke oriëntatie van de afgestudeerden blijft in de eindkwalificaties wat onderbelicht. Een nadere specificatie zou op zijn plaats zijn, om de eindkwalificaties wat meer sturend te doen zijn voor het programma. De eindkwalificaties zijn overigens in de ogen van het panel geenszins onvoldoende.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

5.2 Onderwerp 2: Programma

Standaard 2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

De opleiding schrijft literatuur in de vorm van boeken voor en biedt de studenten daarnaast readers aan om de leerstof over te dragen. Ook op de online leeromgeving vinden de studenten artikelen en verwijzingen naar website met relevante bronnen. De opleiding zorgt in samenspraak met de leden van het kernteam en de docenten voor de blijvende actualiteit van de aangeboden literatuur.

De studenten voeren een veelheid van opdrachten uit. Zij voeren deze uit in de beroepspraktijk. Deze opdrachten omvatten praktijkopdrachten, die deel uitmaken van de modules, portfolio- of competentie-opdrachten, integratieve opdrachten aan het einde van de eerste fase en de tweede fase van het programma, en ten slotte de afstudeerscriptie. De praktijkopdrachten en de integratieve opdrachten zijn gericht op de toepassing van kennis en vaardigheden. Met de portfolio-opdrachten geven de studenten blijk van hun professionele ontwikkeling, vooral in termen van hun houding en gedrag. De afstudeerscriptie heeft een integratief karakter. De studenten die het duale programma volgen, voeren de opdrachten in de beroepspraktijk, zijnde op hun eigen werkplek uit. De studenten die in deeltijd studeren, werken de praktijkopdrachten tijdens hun stage uit.

De praktijkopdrachten nemen in termen van studiepunten en tijdsbesteding een groot deel van de studie in beslag. Daarom is het aandeel van de beroepspraktijk in het programma relatief zeer omvangrijk.

De opleiding neemt zich in het kader van Hogeschool NCOI voor het onderzoek te stimuleren en in het onderwijs in te brengen. Daartoe is een onderzoeksraad opgericht. De studenten wordt voorafgaande aan de integratieve opdrachten en de afstudeerscriptie in een aantal bijeenkomsten kennis over methoden en technieken van onderzoek bijgebracht.

Overwegingen

De syllabi die de opleiding aanbiedt aan de studenten en de literatuur die ze voorschrijft, zijn naar het oordeel van het panel inhoudelijk relevant, van een voldoende niveau en ook voldoende actueel.

De studenten komen naar de mening van het panel door middel van het relatief grote deel van de studie dat zij in de beroepspraktijk besteden, in meer dan voldoende mate in aanraking met de eisen van het beroepenveld.

Het panel is te spreken over de verschillende opdrachten die de studenten in de beroepspraktijk uitvoeren. Deze opdrachten slaan een brug naar de beroepspraktijk en brengen deze op een krachtige wijze in het programma naar voren. De studenten ervaren op deze wijze aan den lijve de vraagstukken en uitdagingen die de beroepspraktijk biedt.

Het panel waardeert de bijeenkomsten over methoden en technieken van onderzoek. Bij de versterking van het onderzoek in de opleiding bepleit het panel eerder het leren toepassen van bestaand onderzoek dan het zelf uitvoeren van onderzoek door de opleiding.

Het panel waardeert het onderzoek dat de studenten in het kader van hun afstudeerscriptie uitvoeren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Standaard 3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding heeft een overzicht samengesteld van de relaties tussen de eindkwalificaties en de verschillende onderdelen van het programma. Uit dit overzicht blijken de eindkwalificaties in het programma volledig en evenwichtig verantwoord te zijn.

Voor elk van de onderdelen van het programma, zijnde zowel de modules als de integratieve opdrachten alsook de beroepscompetentieontwikkeling heeft de opleiding de leerdoelen, de studielast, de leerinhoud, de voorgeschreven literatuur, de werkvormen en de toetsvormen aangegeven. De leerdoelen sluiten aan op de eindkwalificaties van de opleiding en de leerinhouden sluiten aan op de leerdoelen.

Het programma is opgebouwd uit vier fasen. De eerste twee fasen bestaan uit een voor alle studenten gelijk programma. In het derde jaar kunnen de studenten de keuze voor een minor maken. De vierde fase is bestemd voor het afstuderen en de stage. De opleiding heeft de modules en de opdrachten daarbinnen met een oplopende moeilijkheidsgraad in het programma gerangschikt

De opleiding streeft op een aantal plaatsen in het programma de integratie van de leerstof na. Dat geldt vooral de integratieve opdrachten aan het einde van de eerste en de tweede fase. In deze opdrachten dienen de studenten de leerstof van de modules in die fasen samen te brengen en in de integratieve opdracht toe te passen. Ook de afstudeerscriptie heeft deze functie, zij het dat daarin de studenten de volledige leerstof van het programma te integreren.

De opleiding besteedt op enkele plaatsen in het programma aandacht aan de internationale aspecten van het vakgebied.

Overwegingen

De eindkwalificaties zijn volgens het panel op een zorgvuldige en juiste wijze naar de onderdelen van het programma vertaald.

Ook heeft de opleiding in de ogen van het panel de leerdoelen en de leerinhoud van de onderdelen van het programma goed opgesteld en daarin ook de relatie met de eindkwalificaties correct gelegd.

De indeling in de vier fasen van het programma met de keuzemogelijkheid voor een minor in de derde fase en de afsluitende afstudeeropdracht in de vierde fase, komt het panel als samenhangend voor. De modules en de opdrachten getuigen van een oplopende moeilijkheidsgraad.

Het panel ziet ruim voldoende plaatsen in het programma waar de opleiding de integratie van de leerstof aanbrengt en is te spreken over de rol in deze van de integratieve opdrachten aan het einde van de eerste en de tweede fase en de afstudeeropdracht. Deze kwalificeren als integrerende programma-onderdelen.

Het panel vindt het internationale aspect onderbelicht en pleit voor een prominentere uitwerking daarvan.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Standaard 4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De opleiding heeft een didactisch concept opgesteld. Dit didactische concept bestaat uit drie delen, te weten het Actief Leer Principe, de theorie van Kolb en het competentiegericht leren. Het didactisch concept is toegesneden op personen die al in een functie werkzaam zijn en van daaruit de opleiding tot bachelor willen volgen. Het didactisch concept is geënt op een grote mate van zelfsturing door de studenten en gericht op de combinatie van leren in de praktijk en leren op basis van ervaringen en reflecteren. Het grote belang dat de opleiding aan het opleiden in de beroepspraktijk hecht, is mede daarop gebaseerd.

De opleiding heeft het didactische model omgezet in werkvormen. Deze werkvormen zijn onder andere kennisoverdracht tijdens lessen ofwel bijeenkomsten, rollenspellen, discussies, praktijkopdrachten en portfolio-opdrachten. Het is voor de studenten niet altijd nodig om actief aan de bijeenkomsten deel te nemen.

Het leerproces verloopt als volgt. Ter voorbereiding op de bijeenkomsten bestuderen de studenten de voorgeschreven literatuur. Binnen de digitale leeromgeving e-Connect maken de studenten ter voorbereiding op de bijeenkomsten opdrachten. In de bijeenkomsten zelf stuurt de docent het leerproces aan. Nadien werken de studenten oefeningen en cases uit. Daarna voeren de studenten de in de module opgenomen praktijkopdrachten in de beroepspraktijk uit. Ook werken ze met het oog op de professionele ontwikkeling aan de portfolio-opdrachten in de beroepscompetentieontwikkeling.

De opleiding zet zich in om de docenten het didactisch model toe te doen passen. Daartoe heeft de opleiding onder meer een duidelijke docentenhandleiding opgesteld.

Overwegingen

De opleiding heeft een weloverwogen keuze gemaakt voor een didactisch model. Voor de studenten waar de opleiding zich op richt, acht het panel dit model geschikt om het onderwijs op een effectieve manier vorm te geven.

De werkvormen die de opleiding heeft gekozen, zijn volgens het panel een goede uitwerking van het didactisch concept en verschaffen de studenten ruime mogelijkheden om zich de leerstof eigen te maken.

Het leerproces is een goed gestructureerd proces aan de hand waarvan de studenten het rendement van hun inspanningen kunnen optimaliseren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Standaard 5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.
--

Bevindingen

De opleiding stelt als vooropleidingseisen aan de studenten in Nederland een diploma havo, vwo of mbo-niveau 4 of hoger. Studenten die ouder dan 21 jaar zijn, leggen een ingangstoets af.

De studenten worden tijdens voorlichtingsbijeenkomsten geïnformeerd over de aard, inhoud en zwaarte van het programma.

De opleiding houdt vervolgens een intakegesprek met geïnteresseerde aankomende studenten. In dit gesprek komen motivatie en toelatingseisen aan de orde.

De studenten dienen over tenminste twee jaar relevante werkervaring te beschikken en dienen ook een relevante werkplek te hebben. De opleiding controleert de werkplek op geschiktheid. Studenten die geen relevante werkplek hebben kunnen de studie in deeltijd volgen.

De duale studenten krijgen standaard een vrijstelling voor de stage in de vierde fase. Zij worden geacht op hun werkplek de nodige ervaring in de beroepspraktijk op te doen en praktijkopdrachten en portfolio-opdrachten daar uit te voeren.

Studenten hebben op grond van eerder verworven kennis en vaardigheden recht op vrijstellingen. De procedure dienaangaande wordt uitgevoerd door het EVC Centrum Nederland. Deze instelling verleent certificaten op basis waarvan de opleiding vrijstellingen toekent.

Overwegingen

De opleiding beantwoordt volgens het panel aan de wettelijk toelatingseisen die in Nederland gelden.

De opleiding zorgt voor een goede en effectieve voorlichting voor de aankomende studenten. Het panel is zeer te spreken over de intakegesprekken die met ieder van de studenten worden gevoerd.

De opleiding beschikt over goede procedures om de relevantie van de werkplek vast te stellen, vindt het panel.

De EVC-procedure acht het panel grondig en correct en geheel uitgevoerd volgens de te hanteren regels en richtlijnen.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Standaard 6. Het programma is studeerbaar.

Bevindingen

De studielast van de opleiding is op evenwichtige wijze over de verschillende perioden in het programma verdeeld.

Het programma is weliswaar zwaar volgens de studenten maar beslist niet te zwaar. De studenten hebben tegenover het panel verklaard het programma alleszins haalbaar te achten. Wel is een studiebelasting van twee modules per periode, waarop de nominale studieduur van vier jaar gebaseerd is, vaak te zwaar en kiezen studenten voor een lager studietempo van één module per periode. De zwaarte van het programma wordt in niet onbelangrijke mate bepaald door het grote aantal opdrachten dat de studenten uit moeten voeren.

Het aantal contacturen dat standaard in het programma opgenomen is, is niet zeer omvangrijk. Dit aantal wordt gecompenseerd door de voorbereidende en afrondende uren die de studenten besteden in de online leeromgeving e-Connect. In de beroepspraktijk hebben de studenten dan nog de ondersteuning van hun praktijkbegeleider. Het aantal studieuren is 40 per week bij een vierjarig programma waarvan ongeveer 20 uur instituutsgebonden uren en ongeveer 20 uren in de beroepspraktijk.

De studenten kunnen een tentamen afleggen na afloop van de module en hebben de mogelijkheid een tentamen te herkansen. Zij dienen de uitwerking van de opdrachten in, die vervolgens binnen korte tijd door de docenten of portfoliobeoordelaar worden nagekeken. Voorafgaande aan de integratieve opdrachten en aan de afstudeerscriptie zijn steeds twee lessen van elk drie uur gepland om de studenten te informeren over methoden en technieken van onderzoek en over de aanpak van de opdrachten en de scriptie.

Bij problemen in de studievoortgang kunnen de studenten zich wenden tot een coach. Ze kunnen vier gesprekken voeren met de coach.

De leslocaties van de opleiding zijn toegankelijk voor studenten met een functiebeperking. Deze studenten hebben ook de mogelijkheid een tentamen in een afwijkende vorm af te leggen.

Overwegingen

De verdeling van de studielast is in de ogen van het panel evenwichtig. Het programma is zwaar en eist veel van de studenten. Het panel acht de zwaarte ervan echter niet buitensporig en ziet wel de positieve resultaten van het goed gevulde programma.

Het panel vindt het aantal contacturen voldoende voor de studie, als daarbij de voorbereidingsuren en de afrondende uren worden geteld en de begeleiding door de praktijkbegeleider.

De planning van de tentamens en de lessen methodologie voorafgaande aan de integratieve opdrachten en de afstudeeropdracht zijn in de ogen van het panel positief.

De mogelijkheden voor studenten bij studieproblemen zijn volgens het panel afdoende. De faciliteiten voor studenten met een functiebeperking zijn naar behoren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Standaard 7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.

Bevindingen

Het programma telt 240 EC. De nominale studieduur is vier jaar, één fase per jaar. In de praktijk blijken studenten er vaak langer over te doen.

Overwegingen

De omvang van het programma voldoet volgens het panel aan de wettelijke eisen. De nominale en reële studieduur zijn volgens het panel in orde.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

5.3 Onderwerp 3: Personeel

Standaard 8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.

Bevindingen

De opleiding kent onder meer ontwikkelaars, kerndocenten, docenten en portfoliobegeleiders. Voor elk van deze groepen heeft de opleiding een profiel, kwalificaties en beoordelingscriteria opgesteld.

De kerndocenten zorgen voor het inhoudelijke niveau en voor de samenhang van het programma. Zij dienen over een masteropleiding te beschikken.

De opleiding stelt als eisen aan de docenten dat zij vakinhoudelijk goed op de hoogte zijn van de module die zij verzorgen, dat zij over goede didactische capaciteiten beschikken en dat zij in de beroepspraktijk werkzaam zijn. Om zeker te zijn van de didactische capaciteiten dienen de docenten een didactische training van Hogeschool NCOI te hebben afgerond.

De docenten dienen tenminste een cijfer 8 (op een tienpuntsschaal) te behalen in de evaluaties.

Elk jaar of, bij minder frequent lesgeven één keer in de twee jaar voert de opleiding een persoonlijk voortgangsgesprek met elk van de docenten. In dat gesprek komen de prestaties, evaluatieresultaten en wederzijdse verwachtingen aan de orde. De opleiding vraagt jaarlijks of twee jaarlijks een geactualiseerd curriculum vitae op bij de docenten.

De opleiding belegt met een zekere regelmaat bijeenkomsten voor de docenten om hen over de opzet en de inhoud van het onderwijs te informeren en hun mening daarover te vernemen.

Overwegingen

De opleiding kent volgens het panel een krachtig beleid voor de inzet en beoordeling van de docenten. Het beleid gaat in op de vakinhoudelijke, didactische en beroepsmatige kwalificaties van de docenten.

Het panel is positief over de relatief hoge norm van 8 voor de prestaties van de docenten.

Het panel acht de didactische training en de persoonlijke voortgangsgesprekken passende instrumenten om de kwaliteiten van de docenten te volgen en te verhogen.

Het aantal bijeenkomsten voor docenten acht het panel afdoende.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Standaard 9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.
--

Bevindingen

De curricula vitae van de docenten die door het panel zijn bestudeerd, tonen de vakinhoudelijke kennis van de docenten en geven inzicht in hun kennis van en ervaring in de beroepspraktijk.

Mede door middel van de door de opleiding aangeboden didactische training zijn de docenten toegerust op het gebied van de didactiek en het lesgeven.

Het percentage kerndocenten van de opleiding dat een masteropleiding heeft is bijna 60 %. Het percentage van alle aan de opleiding verbonden docenten met een masteropleiding bedraagt ongeveer 70%.

Het kernteam van de opleiding vergadert tenminste vier keer per jaar om de opzet en de inhoud van het programma te bespreken. De opleiding belegt geregeld bijeenkomsten onder docenten om hen in de gelegenheid te stellen te overleggen over de inhoud en de didactiek van het programma.

Overwegingen

De docenten beschikken, zo heeft het panel vastgesteld, over de vereiste vakinhoudelijke kennis en ervaring. Ook de kennis en ervaringen in de beroepspraktijk zijn naar het oordeel van het panel bij de docenten ruimschoots aanwezig.

De didactische training die de opleiding aanbiedt, is naar de mening van het panel een effectief middel om de docenten op een goed didactisch niveau te brengen.

Het aantal docenten met een masteropleiding acht het panel voldoende.

Het panel is te spreken over de organisatie van het onderwijs en de rol van het kernteam daarin.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Standaard 10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.
--

Bevindingen

Het aantal aan de opleiding verbonden docenten bedraagt ruim 40. Van deze geven 12 kerndocenten het grootste aantal modules en lessen.

De gemiddelde student-docentratio bedraagt ongeveer 12 : 1. Dit cijfer is ontleend aan de gemiddelde groepsgrootte tijdens de bijeenkomsten.

De opleiding kan beschikken over een ruime pool van docenten, als gevolg waarvan ook ziekte en uitval van docenten kan worden opgevangen.

Overwegingen

Het aantal docenten is voldoende. Het panel acht de student-docentratio gunstig.

De goede beschikbaarheid van docenten voorkomt volgens het panel uitval van lessen.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

5.4 Onderwerp 4: Voorzieningen

Standaard 11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Voor de lessen of bijeenkomsten stelt de opleiding degelijk uitgeruste lokalen ter beschikking in een aantal grote steden in Nederland. Deze locaties zijn gekozen op punten als uitrusting van lokalen (met whiteboard en beamer), onderwijsfaciliteiten, bereikbaarheid, parkeermogelijkheden en catering.

De studenten kunnen gebruik maken van software die zij voor hun studie nodig hebben. Zij krijgen ook een abonnement op een universiteitsbibliotheek van hun keuze waardoor ze aanvullende literatuur daar kunnen opvragen.

De opleiding heeft in de vorm van e-Connect een digitale leeromgeving die ondersteuning geeft aan het leerproces van de studenten. De studenten kunnen daarop hun studiewijzers en roosters inzien, kunnen opgaven en opdrachten ophalen en naar hun docent sturen en kunnen vragen stellen aan hun docent en met andere studenten overleggen.

Overwegingen

De opleiding beschikt volgens het panel over voldoende uitgeruste leslokalen. De studenten hebben toegang tot een bibliotheek en kunnen over de benodigde software beschikken.

De digitale leeromgeving e-Connect is naar het oordeel van het panel uitgebreid, is voorzien van alle benodigde functionaliteit en is toegankelijk. Het panel acht deze leeromgeving zeer bevorderlijk voor het leerproces van de studenten.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Standaard 12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Door de digitale leeromgeving e-Connect kunnen de studenten beschikken over de studiewijzers, roosters van bijeenkomsten en tentamens en de eigen tentamenresultaten. Alle informatie die zij nodig zouden kunnen hebben voor hun studie, vinden zij op e-Connect. Door dit systeem houden de studenten zelf ook zicht op hun studievoortgang. De opleiding ziet ook toe op de studievoortgang.

Omdat de studenten ouder zijn (gemiddelde leeftijd 35 jaar) en in de beroepspraktijk werkzaam zijn, hebben zij minder behoefte aan intensieve vormen van studiebegeleiding.

De begeleiding van de student is vooral een zaak van de portfoliobegeleider. Deze volgt de professionele ontwikkeling van de student. De portfoliobegeleider van de student bezoekt tijdens de studie minstens twee keer de organisatie waar de student werkzaam is en neemt ook minstens tweemaal telefonisch contact met deze organisatie op. De portfoliobegeleider signaleert studievertraging en meldt dat aan de studieadviseur.

Bij problemen met de studievoortgang kunnen de studenten zich wenden tot de studieadviseur. Daarnaast kunnen de studenten een viertal gesprekken aanvragen met een individuele coach.

Overwegingen

De opleiding heeft de informatievoorziening aan de studenten goed op orde, vindt het panel. De digitale leeromgeving speelt daar een belangrijke rol in.

De opleiding draagt zorg voor een gedegen begeleiding van de studenten. De opleiding zet verschillende vormen van begeleiding in, naar gelang de behoefte van de studenten.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

5.5 Onderwerp 5: Kwaliteitszorg

Standaard 13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

De opleiding is via NCOI Opleidingsgroep gecertificeerd volgens ISO 9001. Deze certificering betreft het ontwerp, de ontwikkeling, de uitvoering en de evaluatie van het onderwijs.

De opleiding houdt tweemaal per module een evaluatie onder de studenten, zowel tijdens als na afloop van de module. Ook het tentamen dat bij de module behoort, wordt door de studenten geëvalueerd. Ook worden per module twee evaluaties onder de docenten gehouden.

De streefnormen die voor de uitkomsten van de evaluaties worden gehanteerd door de opleiding, zijn een 7 (op een tienpuntsschaal) voor de 'producten' en een 8 (op een tienpuntsschaal) voor de 'diensten'. Producten zijn bijvoorbeeld studiemateriaal en diensten zijn bijvoorbeeld het optreden van de docenten.

Overwegingen

Het systeem van kwaliteitszorg van de opleiding is naar het oordeel van het panel gedegen. Alle aspecten van de kwaliteit worden met een hoge frequentie geëvalueerd. De streefdoelen van de opleiding zijn naar behoren opgesteld en zijn volgens het panel voldoende ambitieus. In de evaluaties ontbreekt de vraag in hoeverre in de module de leerdoelen zijn bereikt. Het panel bepleit deze vraag op te nemen.

De opleiding beschikt weliswaar over een deugdelijk systeem voor kwaliteitszorg maar verzuimt naar het oordeel van het panel de uitkomsten van de evaluaties en de signalen van andere stakeholders samen te brengen, te interpreteren en van daaruit het beleid vorm te geven.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Standaard 14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.

Bevindingen

In het geval van het niet behalen van de bij de vorige standaard genoemde streefdoelen, kan en zal de opleiding verbetermaatregelen nemen. Het systeem voorziet in een verbetercyclus volgens het principe van de Deming-cyclus.

Het kernteam van de opleiding bereidt de maatregelen ter verbetering voor. Deze maatregelen zijn onder meer gebaseerd op de uitkomsten van de evaluaties onder de studenten en docenten en signalen van andere stakeholders.

Voorbeelden van verbeteringen in de afgelopen jaren zijn de invoering van het portfolio en het verbeteren van de beoordeling van de afstudeerscriptie.

De aanbevelingen van het panel tijdens de vorige visitatie zijn door de opleiding ter harte genomen en uitgevoerd. Zo heeft de opleiding de afstemming van het programma op de eindkwalificaties verbeterd, de samenhang verbeterd met duidelijk omschreven integratieve opdrachten en de studiepunten van het buitenschoolse deel onderbouwd.

De opleiding is zeer doortastend in het bespreken en in het doorvoeren van de verbetermaatregelen die wenselijk worden geacht.

Overwegingen

De verbetermaatregelen die de opleiding de afgelopen jaren heeft genomen, ook naar aanleiding van de vorige visitatie, zijn overtuigend.

Het panel prijst de doortastendheid van de opleiding. De opleiding zou de verbetermaatregelen echter op een iets meer gestructureerde wijze kunnen overwegen, alvorens te besluiten tot het doorvoeren daarvan.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

Standaard 15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Bevindingen

De opleiding kent geen opleidingscommissie maar wel studentenpanels waarmee het management van de opleiding over de kwaliteit van de opleiding spreekt.

De opleiding beschikt over een examencommissie wier taakstelling en functioneren vanaf januari 2012 in overeenstemming zal zijn met de positie die de examencommissie volgens de wet Versterking Besturing dient te hebben. De examencommissie heeft als taken onder meer het vaststellen van de Onderwijs- en Examenregeling, het beoordelen van de kwaliteit van de toetsen en het verlenen van vrijstellingen.

De betrokkenheid van de studenten is gewaarborgd door middel van de schriftelijke evaluaties van de modules en de tentamens. Daarnaast houdt de opleiding één keer per twee jaar een panelgesprek met de studenten waarin zij hun oordeel over de opleiding als geheel kunnen geven.

De docenten participeren in de docentenvergaderingen en in de examencommissie. Daarnaast vullen zij voor elke module twee evaluaties in.

De opleiding heeft een raad van advies ingesteld. De raad van advies bestaat uit vertegenwoordigers van het beroepenveld. Deze raad heeft als taak om vanuit de ervaringen in het werkveld te adviseren over de eindkwalificaties, de beroepsoriëntatie van het programma en de inhoudelijke ontwikkelingen op het vakgebied. De raad van advies komt gewoonlijk tweemaal per jaar bij elkaar. De opleiding pleegt de opmerkingen van de raad van advies zeer serieus te nemen.

Eén keer per jaar houdt de opleiding een evaluatie onder de praktijkbegeleiders om hen te vragen naar hun ervaringen met de opleiding.

De opleiding neemt zich voor een jaar na het afstuderen aan de alumni te vragen naar hun ervaringen met de opleiding als voorbereiding op het werkveld.

Overwegingen

De examencommissie is naar de mening van het panel goed opgezet en functioneert naar behoren.

De studenten en de docenten zijn in de ogen van het panel in voldoende mate bij de kwaliteit van de opleiding betrokken.

De opleiding beschikt wel over een vertegenwoordiging van het werkveld in de vorm van een raad van advies maar heeft deze raad naar de mening van het panel nog niet stevig genoeg opgezet. Zo heeft de raad nog niet echt een coherente visie op de opleiding ontwikkeld, ontbreekt een voorzitter vanuit het midden van de raad zelf, is de taakopvatting nog wat diffuus en zijn de leden niet geheel onafhankelijk, omdat ze ook andere rollen binnen de opleiding vervullen.

Het voornemen van de opleiding ten aanzien van de alumni acht het panel noodzakelijk en zinvol.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als voldoende.

5.6 Onderwerp 6: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

De opleiding volgt het toetsbeleid van Hogeschool NCOI. Het toetsbeleid is erop gericht zowel kennis als vaardigheden alsook houdingsaspecten van de studenten te toetsen. De opleiding heeft een eigen Onderwijs- en Examenregeling waarin de regelingen voor de toetsing zijn neergelegd. Voor de opleiding is een toetsplan gemaakt waarin de opleiding duidelijk maakt dat alle delen van het programma worden afgetoetst en met welke toetsvorm dat gebeurt.

De examencommissie van de opleiding is niet alleen voor deze opleiding verantwoordelijk maar voor alle financiële opleidingen van de Hogeschool NCOI. De structuur en taakstelling van de commissie is vanaf januari 2012 in overeenstemming met de Wet Versterking Besturing. De onafhankelijkheid van de examencommissie is gewaarborgd. Docenten van de opleiding maken deel uit van de commissie.

De toetsvormen van de opleiding bestaan uit schriftelijke examens voor de afsluiting van de modules, opdrachten ter afsluiting van de modules, praktijkopdrachten binnen elk van de modules, het portfolio met daarin de portfolio- of competentieopdrachten, integrale opdrachten aan het einde van de eerste en tweede fase en de afstudeerscriptie, inclusief de verdediging daarvan. De modules worden voornamelijk met een schriftelijk tentamen afgesloten. In enkele gevallen is dat een opdracht.

Het opstellen van de toetsen staat los van het doceren. Er zijn geen docenten die voor de module waarin zij doceren, ook de tentamens maken. Dit om de zuiverheid van de toetsing te waarborgen. De opstellers van de tentamens schrijven de tentamens op basis van de leerdoelen en de studiewijzers van de modules. Een meelezer beoordeelt de opgestelde tentamens vakinhoudelijk en de afdeling Toetsontwikkeling van Hogeschool NCOI controleert de toetstechnische aspecten.

Vakbekwame, onafhankelijke beoordelaars beoordelen de gemaakte tentamens aan de hand van een vooraf opgesteld antwoordmodel. Na afloop van het tentamen en de beoordeling gaat het operationeel examencommissie-overleg, dat van de examencommissie afhangt, na of de cesuur van het tentamen moet worden aangepast. In een procentueel beperkt deel van de gevallen gebeurt dat.

Van de praktijkopdrachten die de studenten uitvoeren in het kader van de modules, zijn er steeds twee die summatief zijn en daarom meetellen voor de te behalen studiepunten. De overige opdrachten zijn formatief. De twee summatieve praktijkopdrachten nemen de studenten op in hun portfolio. De portfoliobeoordelaar beoordeelt deze opdrachten en kent daar de studiepunten voor toe. Het aantal studiepunten is gewoonlijk 1/3 van het totaal dat de studenten voor de module kunnen krijgen.

De portfolio- of competentieopdrachten waarmee de studenten hun professionele ontwikkeling tonen, worden in eerste aanleg door de praktijkbegeleider van de student van een waardering voorzien. De portfoliobeoordelaar is verantwoordelijk voor de beoordeling van deze opdrachten en van het portfolio als geheel.

De studenten kunnen pas aan de afstudeerscriptie beginnen, als zij de goedkeuring van het door hen te schrijven plan van aanpak hebben ontvangen. De goedkeuring wordt verleend door de scriptiebegeleider. De scriptie omvat noodzakelijk een studie van het voor het onderwerp van de scriptie relevante literatuur. Nadat het eindwerk door de student is geschreven, volgt een verdediging. De beoordeling van het werk is in handen van twee beoordelaars. Zij beoordelen de scriptie op basis van een beoordelingsformulier met criteria en een weging van deze criteria.

De alumni hebben desgevraagd tegenover het panel laten weten goed in hun nieuwe werkkring te functioneren. Ook bereidt de opleiding naar het oordeel van de alumni goed voor op de opleiding controlling op masterniveau.

Overwegingen

De toetsvormen sluiten naar het oordeel van het panel aan op de kennis, vaardigheden en de houding die de studenten zich eigen dienen te maken. Het panel is te spreken over de diversiteit van de toetsvormen die de toetsing van de verschillende competenties mogelijk maakt.

De procedures voor de totstandkoming van de toetsen zijn in de ogen van het panel gedegen. Vooral de scheiding van het doceren en het opstellen van de tentamens bevordert de betrouwbaarheid van de toetsing.

De beoordeling van de tentamens en de eventuele aanpassing van de cesuur gebeurt naar de waarneming van het panel op een weloverwogen en verantwoorde wijze. Het aantal aanpassingen van de cesuur blijft relatief beperkt.

De beoordeling van de praktijkopdrachten en van de portfolio-opdrachten door de portfoliobeoordelaar is volgens het panel in orde. De beoordeling van de afstudeerscripties is degelijk en juist, zoals mede blijkt uit de opzet en de hantering van het beoordelingsformulier. Dat de opleiding zeer gematigde cijfers geeft voor toch goede scripties spreekt eerder in haar voordeel, vindt het panel.

Het panel vindt de tentamens beslist op een hbo-bachelorniveau. De praktijkopdrachten en de portfolio-opdrachten zijn naar het oordeel van het panel van een goede kwaliteit en van een goed niveau. Het gaat om zware en relevante opdrachten die het niveau van de studenten op een gedegen wijze toetsen. Ook de door het panel bestudeerde afstudeerscripties voldoen zonder twijfel aan het vereiste niveau. De scripties zijn naar de mening van het panel stevig, kennen een meer dan voldoende inhoudelijke kwaliteit en diepgang en zijn goed opgezet en degelijk onderbouwd en gestructureerd.

De opvattingen van de alumni dat de opleiding een passende voorbereiding is op het beroepenveld en op de vervolgopleiding op masterniveau zijn voor het panel een bevestiging van het goede eindniveau dat de opleiding weet te realiseren.

Beoordeling van de standaard

Op grond van bovenstaande overwegingen beoordeelt het panel deze standaard als goed.

Bijlage 1: Programma van het locatiebezoek

Eerste dag van het locatiebezoek in Utrecht op 2 december 2011

08.30 uur – 09.30 uur	Besloten overleg visitatiepanel.
09.30 uur – 10.00 uur	Gesprek met directie E. Verduyn (directeur onderwijs), H. Pruszner (manager financiële opleidingen), E. Pardon (onderwijsmanager hbo)
10.00 uur – 10.30 uur	Demonstratie onderwijsvoorzieningen E. Verduyn (directeur onderwijs)
10.30 uur – 12.00 uur	Gesprek met opleidingsmanagement en inhoudelijk kernteam H. Pruszner (manager financiële opleidingen), M.A. Rust (lid kernteam), G.H. Minnaar (lid kernteam), C.J. van den Berg (lid kernteam)
12.00 uur – 13.30 uur	Besloten documentenonderzoek, lunch visitatiepanel waarbinnen van 12.00 uur tot 12.30 uur open spreekuur
13.30 uur – 14.30 uur	Gesprek met kwaliteitscoördinator en leden examencommissie J. Tengbergen (manager kwaliteit en erkenningen), E. Pardon (onderwijsmanager hbo), G.H. Minnaar (lid examencommissie), M.A. Rust (lid examencommissie)
14.30 uur – 15.30 uur	Besloten overleg visitatiepanel
15.30 uur – 16.00 uur	Terugkoppeling bevindingen van deze dag aan opleidingsmanagement en afspraken voor tweede dag van locatiebezoek.

Tweede dag van het locatiebezoek in Utrecht op 9 december 2011

08.30 uur – 09.00 uur	Besloten overleg panel
09.00 uur – 10.30 uur	Gesprek met docenten V. Klop, M. van Hasselt, H. Woerdeman, A. Lammers, C. de Lange
10.30 uur – 11.30 uur	Gesprek met studenten G. Mast (eerste fase), S. van Dongen (tweede fase)
11.30 uur – 12.30 uur	Gesprek met alumni (telefonisch) K. de Haan, D. Visser, H. van Zwol
12.30 uur – 13.30 uur	Besloten documentenonderzoek, lunch visitatiepanel
13.30 uur – 14.30 uur	Gesprek met vertegenwoordigers van beroepenveld C. van der Veer (zelfstandig adviseur), N. Scheeres (KLM), P. Boone (Vrije Universiteit), F. Bloemers (zelfstandig adviseur), K. van den Berg (zelfstandig adviseur)
14.30 uur – 16.15 uur	Besloten overleg visitatiepanel
16.15 uur – 17.00 uur	Terugkoppeling bevindingen aan opleidingsmanagement

Bijlage 2: Bestudeerde documenten

- Kritische reflectie
- Bijlagen bij kritische reflectie
- Afstudeerscripties met beoordelingen en cijfers
- Notulen examencommissie
- Notulen kalibreersessies
- Notulen operationeel overleg examencommissie
- Visie op kwaliteit onderwijs
- ISO-certificering
- Taakstelling denktank
- Profiel en notulen Raad van Advies
- Statuten alumnivereniging
- Voorbeelden van evaluaties
- Verbetermatrix
- Landelijk opleidingsprofiel Bedrijfseconomie
- Visie op leren en opleiden
- Instructies portfolio
- Instructies scriptie en eindopdrachten
- Ontwikkelinstructies
- Internationalisering
- Onderzoeksadviesraad
- Notitie onderzoek
- Position paper NCOI december 2010
- Strategische notitie onderzoek en internationalisering NCOI
- Basisprogramma docenten
- Criteria praktijkbegeleider
- Format persoonlijk voortgangsgesprek
- Format verslag persoonlijk voortgangsgesprek
- Handboek docent
- Handleiding portfoliobegeleider
- Module docent & NCOI – nieuwe docenten
- Opleidingsplan docenten 2010 – 2011
- Personeelsplanning en personeelsbezetting
- Rol portfoliobegeleider
- Training portfoliobegeleiders
- Uitnodiging docentenbijeenkomsten
- Toetsen
- Toetsbeleid en examenorganisatie hoger onderwijs
- Handboek eerste hulp bij ontwikkelen
- Ontwikkelinstructie studiemateriaal
- Ontwikkelinstructie examens
- Specifieke informatie hbo bij ontwikkelen
- Criteria voor locaties
- e-Connect en online leeromgeving
- Kick-off hbo master inclusief scriptie-instructie
- Scriptie-instructie hbo
- Studiegids hbo bachelor SPH
- Studiemateriaal portfolio
- Wijzer hbo

Aanvullende documenten, door opleiding na eerste dag van locatiebezoek ter beschikking gesteld

- Overzicht opleiding en werkervaring docenten
- Analyse van de verschillen tussen Financieel Economisch Management en SPD Bedrijfsadministratie
- Beroepsprofiel hbo bachelor Financieel Economisch Management (geactualiseerd)
- Aanvullingen op toetsontwikkeling, toetsbeoordeling en vaststellen van de toetsresultaten van de schriftelijke moduletoetsen
- Jaarcyclus opleidingsmanagement
- Betrokken partijen bij opleidingen van NCOI

Bijlage 3: Bestudeerde afstudeerwerken

- 119278
- 67560
- 46548
- 73378
- 209983
- 260547
- 154801
- 96320

Bijlage 4: Samenstelling visitatiepanel

Drs. R.R. van Aalst, voorzitter

De heer Van Aalst is werkzaam geweest aan de Rijksuniversiteit Groningen als universitair docent op het vakgebied werkkapitaal. Hij heeft nadien gewerkt voor PTT Post en Packard Bell Nec Europe in financiële functies. Tussen 1998 en 2000 was hij als senior consultant verbonden aan PriceWaterhouseCoopers. Nadien was hij enige jaren werkzaam als zelfstandig ondernemer. Sinds 2006 bekleedde hij de functie van corporate divisie controller bij Nuon en daarna de functie van controller bij TenneT. Heden is hij manager audit bij TenneT TSO. De heer Van Aalst geeft op regelmatige basis trainingen op financieel-economisch gebied.

Lic. C. Coppens, extern deskundige

Mevrouw Coppens is voorzitter van de vakgroep Accountancy en Fiscaliteit aan het departement Bedrijfsmanagement Mercator van Hogeschool Gent. Zij is tevens voorzitter van de opleidingscommissie Toegepaste Fiscaliteit en hoofdlector accountancy. Als onderzoeker is zij geaffilieerd aan Universiteit Gent en is zij promotor van projecten aangaande fiscaliteit, financiële rapportage en IFRS. Zij publiceerde meerdere boeken en papers binnen dit domein. Verder is zij lid van de examencommissie inzake de toelatingsexamens bij het Instituut der Accountants en Belastingconsulenten België. Voorheen was mevrouw Coppens werkzaam bij Ernst & Young Bedrijfsrevisoren te Brussel en aan de Universiteit van Gent.

Drs. A.M.A. Noë RC, deskundige

Mevrouw Noë is onder meer werkzaam geweest in financiële functies bij verzekeringsmaatschappijen. Zij was ook verbonden aan PrinceWaterhouseCoopers als senior consultant. Nadien heeft zij als zelfstandig ondernemer talrijke functies op interimbasis vervuld op financieel-economisch gebied. Daaronder waren het professionaliseren van de controlfunctie binnen organisaties, het verbeteren van de administratieve processen en het introduceren van systemen voor de meting en de verbetering van de prestaties van organisaties. Momenteel is mevrouw Noë als financieel manager werkzaam bij een onderzoeksinstituut.

R. Louis, studentlid

De heer Louis is gedurende zijn studententijd actief geweest als voorzitter van een academieraad en een studievereniging aan de Haagse Hogeschool. Tussentijds is hij gestopt met zijn studie om zich full-time te wijden aan de oprichting en continuering van de studentenvakbond in Den Haag. Na zijn afstuderen aan de opleiding bestuurskunde van de Haagse Hogeschool heeft hij deze op masterniveau voortgezet aan de Universiteit Leiden. Hij is werkzaam geweest bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid en heeft deelgenomen aan commissies van de Landelijke Studentenvakbond en andere studentgerelateerde activiteiten. Inmiddels is de heer Louis afgestudeerd aan de masteropleiding Bestuurskunde van de Universiteit Leiden.

Bijlage 5: Onafhankelijkheidsverklaringen